

**केंद्र पुरस्कृत अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम
व एकात्मिक पडिक जमीन विकास कार्यक्रमांतर्गत
सन २००९-१० या वर्षातील आर्थिक
तरतूदीतून राज्य प्रभागाचे वितरण
(मुख्य लेखा शिर्ष २५०१ ०३१५)**

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : निधीवि ४४०९/प्र.क्र.२१(१)/ जल-२०.
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२. दिनांक : ५ मे, २००९.

वाचा :

१. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक बीयुडी २००९/प्र.क्र.१८/कार्यासन ७, दिनांक १८ मार्च, २००९.
२. शासन परिपत्रक ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक निधीवि ४४०८/प्र.क्र.५५/जल२०.२७ फेब्रुवारी, २००९
- भूमी संसाधन विभाग, केंद्रीय ग्रामीण विकास मंत्रालय, यांचे आदेश क्र -
३. S.११०२१/१०/२००८-DPAP, चंद्रपुर, दिनांक ९ मार्च, २००९
४. S.११०२१/२७/२००८-DPAP, गडचिरोली, दिनांक ९ मार्च, २००९
५. S.११०२१/१(१५)/२००५-DPAP, नांदेड दिनांक ९ मार्च, २००९

प्रस्तावना :

अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम हा केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रम असून त्याकरीता केंद्र शासन व राज्य शासन यांचा हिस्सा अनुक्रमे ७५:२५ असा आहे. सन १९९९ चे मार्गदर्शक तत्वाखालील १४०३ पाणलोटामध्ये कामे सुरू असून याकरीता सात हप्त्यांमध्ये निधी प्राप्त होतो तर २००३ चे मार्गदर्शक तत्वाखालील १३९५ पाणलोटानकरीता पाच हप्त्यांमध्ये निधी प्राप्त होतो.

२. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षामध्ये केंद्र शासनास केंद्र हिस्सा मिळण्याबाबत सादर केलेल्या प्रस्तावापैकी केंद्र शासनाने संदर्भाधीन ५ व ६ येथील आदेशान्वये चंद्रपुर, गडचिरोली व नांदेड या जिल्ह्यांना केंद्र हिस्सा वितरीत केला आहे. त्यानुसार आदिवासी उपयोजनेअतर्गत राज्यहिस्सा खालीलप्रमाणे आहे.

कार्यक्रम	जिल्हा	बॅच	एकूण पाणलोट	पाणलोट (आउयो मधील)	केंद्र हिस्सा	एकूण राज्य हिस्सा	आउयो राज्य हिस्सा
१	२	३	४	५	६	७	८
अप्रक्षे १९९९	गडचिरोली	७	६	६	२०.२५	६.७५	६.७५
हरियाली २००३	चंद्रपुर	२	६	६	३९.९७	१३.२	१३.२
हरियाली २००३	नांदेड	२	८	२	५२.२१	१७	४.४५

३ सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षामध्ये दिलेल्या आगुड हिशशाचे समायोजनाबाबतची सद्यस्थिती सोबतचे विवरणपत्रातील रकाना क्र ८ मध्ये नमूद केली असून या आदेशान्वये जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेस उपलब्ध करून द्यावयाच्या तरतुदीचा तपशीलही रकाना क्र १० नुसार दिला आहे व त्याप्रमाणे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी संबंधित जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेचे प्रकल्प संचालकांना निधी उपलब्ध करून द्यावयाचा आहे

शासन निर्णय:-

४ संदर्भाधीन १ येथील आदिवासी विकास विभागाच्या शासन निर्णयान्वये आदिवासी उपयोजनेकरीताची सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षाची रु. १०.५७४४ कोटीची तरतूद प्रशासकीय विभाग म्हणून या विभागास उपलब्ध करून दिलेली आहे. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-१०८३/सीआर-७७/५०, दि. २६ मार्च, १९८२ व क्र.आयआरडी- ११८९/सीआर ३६४/ ४२, दि.१६ जून, १९८२ अनुसार अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमांतर्गत विहित लेखाशिर्षाखाली नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन ५ येथील आदेशान्वये नांदेड जिल्ह्यासाठी वितरीत केलेल्या निधीपैकी आदिवासी बहुल तालुक्यात येत असलेल्या २ पाणलोटान्करीता मंजूर करण्यात आलेला रु. ४.५ लक्ष (रुपये चार लक्ष पन्नास हजार फक्त) निधी कोषागारातून काढून तेवढाच निधी मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद तथा अध्यक्ष जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा जिल्हा नांदेड यांनी प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, नांदेड यांना रकाना १० मध्ये नमुद केल्यानुसार उपलब्ध करून द्यावा.

५ त्याचप्रमाणे गडचिरोली जिल्ह्यासाठी आदिवासी बहुल तालुक्यात येत असलेल्या ६ पाणलोटान्करीता केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन ४ येथील आदेशास अनुलक्षून प्राप्त होणा-या केंद्र हिशशास अनुरूप राज्य हिशशा रु. ६.५ लक्ष (रुपये सहा लक्ष पन्नास हजार फक्त) निधी कोषागारातून काढून तेवढाच निधी मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद तथा अध्यक्ष जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, जिल्हा गडचिरोली यांनी प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, गडचिरोली यांना रकाना १० मध्ये नमुद केल्यानुसार उपलब्ध करून द्यावा

६ मात्र चंद्रपुर जिल्ह्याकरीता मार्च २००७ मध्ये राज्य शासनाने जिल्ह्याला दिलेल्या आगावू रकमेतील शिल्लक रु २९.५८ लक्ष मधून केंद्र शासनाचे संदर्भाधीन ३ येथील आदेशान्वये प्राप्त झालेल्या केंद्र हिशशाला अनुरूप राज्य हिस्सा रु १३.२ लक्ष या राज्य हिशशाचे समायोजन करूनही रु १६.५६ लक्ष शिल्लक असल्याने रकाना १० मध्ये नमुद केल्यानुसार कोणतही राज्य हिस्सा या आदेशान्वये उपलब्ध होणार नाही.

७. परिच्छेद ४ ते ६ लक्षात घेता आदिवासी घटकाकरीताचा रु. ११.२०० लक्ष (रुपये अकरा लक्ष वीस हजार फक्त) खर्च मुख्य लेखाशिर्ष, आदिवासी घटकाकरीता आदिवासी विकास विभागाचे मागणी क्र टि-५ "२५०१, विशेष ग्राम विकास कार्यक्रम -पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना -०२- अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम - ७९६ जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती उपयोजनांतर्गत योजना राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (०१) अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम (२५०१०३१५) ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली सन २००९-२०१० मध्ये मंजूर केलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा. मुक्त केलेली रक्कम कॅशफ्लोमध्ये तसेच चार महिन्यांचे लेखानुदानामध्ये समाविष्ट आहे. संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी आदिवासी उपयोजनेचा निधी उपलब्ध करून दिल्यावर संबंधित प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, यांनी निधी वितरित करतांना वर नमूद केंद्र शासनाच्या पत्रातील अटींचे तसेच केंद्राच्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अधिन राहून निधी वितरण/खर्च करण्यात यावा

८ ही तरतूद सन १९९५ पासून सुरु असलेल्या पाणलोट विकास कार्यक्रमासाठी व त्यातील बांधील कामासाठी, वनीकरणाचे देखभालीची कामे तसेच जिल्हा परिषद/जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा व राज्यस्तरावरील नेमलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी कोणत्याही परिस्थितीत खर्च करू नयेत. केंद्र शासन व महाराष्ट्र शासन यांनी वेळोवेळी घालून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार तसेच वार्षिक योजनेच्या अधिन राहून या निधीचा उपयोग करण्यात यावा.

९ सर्वसधारण घटकांमधील पाणलोटबाबतच्या निधी वितरणाबाबतच्या सूचना जिल्हाधिकारी यांस स्वतंत्रपणे व प्रकरणपरत्वे देण्यात येत आहेत. त्यानुसार कोणत्याही प्रकारचे आगाउ हिशशाचे समायोजन नाही व केंद्र शासनाचे केंद्र हिशशाचे आदेश प्रकल्प संचालकांनी सादर केल्यावरच राज्य हिस्सा देण्याची कार्यवाही या विभागाचे संबंधित पाणलोटबाबतचे आदेशानुसारच जिल्हाधिकारी कार्यालयाने करावी.

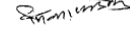
१० वरील जिल्ह्यांच्या प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा यांनी पुढील मुद्यांबाबतची माहिती या विभागाला पाठवावी.

१) या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेले अनुदान,

- २) कोषागारातून काढलेली रक्कम,
- ३) रक्कम काढल्याचा दिनांक व प्रमाणक क्रमांक.

११ सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९०५०५१९५१४१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(मि. का. फडके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त औरंगाबाद/नागपूर विभाग
२. जिल्हाधिकारी नांदेड, चंद्रपूर व गडचिरोली
३. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा नांदेड, चंद्रपूर व गडचिरोली,
४. संचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग, पुणे
५. संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट व्यवस्थापन पुणे
६. सहसंचालक सामाजिक वनीकरण , औरंगाबाद/नागपूर विभाग
७. उपायुक्त (विकास) , औरंगाबाद/नागपूरविभाग
८. प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,नांदेड चंद्रपूर व गडचिरोली,
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखापरिक्षा) (लेखा अनुज्ञेयता) (५ जादा प्रतीसह)
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखापरिक्षा) (लेखाअनुज्ञेयता) (५ जादा प्रतीसह)
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नांदेड चंद्रपूर व गडचिरोली
१२. अप्पर संचालक/उपसंचालक,प्रकल्पआखणी व एकात्मिक ग्रामीणविकास कार्यक्रम कक्ष, कुटीर क्र१४, अधिदान व लेखाअधिकारी कार्यालयाच्या बाजूला, मुंबई-२९.
१३. सर्व उपसचिव (जलसंधारण प्रभाग) ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१४. वरीष्ठ लेखा अधिकारी, जल-११/१९/ ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
१५. उप सचिव,अर्थसंकल्प(कार्यासनवित्त-१),ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
१६. निवडनस्ती/जल-२०, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

शासन निर्णय ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्र निधिवि ४००९ /प्रक्र (२१) (१)/जल-२० दिनांक ५ मे २००९ चे आदिवासी उपयोजना अवर्षण प्रवण क्षेत्रविकास कार्यक्रम १९९९ व हरियाली २००३ मधील तरतूदीचे वितरण आदेशातील सहपत्र

रु लाखामध्ये

अ.क्र	जिल्हे	आदिवासी विकास विभागाने अर्थसंकल्पीत केलेला नियतव्यय	कार्यक्रम	बॅच/ पाणलोट	केंद्र प्राप्त हिस्सा	३१ मार्च २००९ अखेर २००७ मध्ये दिलेल्या आगावू राज्य हिशशातील शिल्लक रक्कम	या आदेशाव्दारे केलेले समायोजन	या समायोजना नंतर असल्यास शिल्लक रक्कम	या समायोजना नंतर मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेस करावायाचे वितरण	या आदेशानंतर शिल्लक तरतूद (३-१०)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	चंद्रपूर	७२.९३	हरियाली २००३	दोन/६	३९.९३ ७	२९.५८	१३.२	१६.५६	०	७२.९३
२	गडचिरोली	१२३.७५	अप्रक्षे १९९९	सात/६	२०.२५		--	--	६.७५	११७.२५
३	नांदेड	३०.००		दोन/२	१३.००	--	--	--	४.४५	२५.५५
	एकूण -				७३.१८७				११.२००	

*****